

بررسی اعجاز بیانی قرآن با تأکید بر گزینش هدفمند واژه‌ها (مورد پژوهی واژه «آتی»)

سیده وحیده رحیمی^۱، مریم علی‌زاده^۲

۱- هیئت علمی دانشگاه قم، hoda65@chmail.ir

۲- محقق مرکز پژوهشی مؤسسه آموزش عالی حوزوی معصومیه قم

چکیده

اعجاز قرآن در سه بعد مهم و اساسی مطرح است: اعجاز بیانی، علمی و تشریحی. به عبارتی برجسته‌ترین وجه اعجاز قرآن، اعجاز بیانی یا همان فصاحت و بلاغت قرآن است که به جنبه‌های لفظی و عبارات به کار رفته و نکته‌های بلاغی نظر دارد. این وجه در تمام آیات قرآن جریان داشته و همچنین مورد اتفاق همگان است. یکی از جنبه‌های اعجاز بیانی نیز گزینش هدفمند واژه‌های قرآنی است به گونه‌ای که نمی‌توان هیچ واژه‌ای را جایگزین واژه‌های آن نمود هرچند این واژه‌ها به ظاهر با یکدیگر متقارب‌المعنی باشند زیرا در معنا دارای تفاوت‌های عمیق و دقیقی هستند. به عنوان مثال، واژه «آتی» با وجود این که در کتب لغت به معنای «جاء» و «أعطی» آمده است اما با دقت در کاربرد آن در زبان عرب و در آیات قرآن، تفاوت‌های زیادی میان این واژه و واژه‌های «جاء» و «أعطی» وجود دارد.